

Uppdaterad april 2018

Filmtips 4-6

Från AV-Media Kalmar län, ditt resurscentrum för film och digitalt lärande. För dig som är lärare eller elev i Kalmar län. Filmerna finns i mediekatalogen som du hittar via avmkl.se

Visa film i årskurs 4-6

Att se på film är språkutvecklande och väcker barnens nyfikenhet och ökar lärandet. I mediekatalogen finns över 17 000 titlar för alla årskurser. Vi har valt ut våra favoriter för just årskurs 4-6. Allt material är kvalitetsgranskat, åldersanpassat, reklamfritt och inköpt med rättigheter som gör att du får använda filmerna för utbildning och kunskapsinhämtning i och utanför skolan.

Lär dig mer om värmeenergi

5 minuter

Vad har brator, ljus, värmefläktar och ugnar gemensamt? Jo, alla ger värmeenergi. I det här utbildningsklippet går vi igenom elektrisk värme, förbränning och värme som flyttar sig och hur temperatur påverkar olika föremål. Ett utbildningsklipp som på ett enkelt sätt förklarar vad värme är!

NATURORIENTERING!

Vi lär oss om eld

24 minuter, filmen är idelad i 4 avsnitt.

Vad vet du om eld och människans historia? Professor Lunatus ger en överblick som börjar för 1 miljon år sedan, över stenåldern fram till den industriella revolutionen. Tack vare eld har människor fått bättre mat med mer näring, fler verktyg och mängder av uppfinningar. Men vad är eld egentligen? För att elda behövs brännbart material, värme och syre. I ett avsnitt besöker vi brandkåren för att lära mer om att hantera eld och rök. Till sist – eld är mycket användbart, men riskerna är stora. Därför är det bra att lyssna på goda råd om allt från släckning, rök, stearinljus till grillning.

Materialet plast

7 minuter

Fem miljoner plastpåsar flyter i dag runt på jorden. På 1900-talet var plast en ny spännande produkt, i dag är den ett problem. När John Hyatt uppfann plast användes elfenben för att göra biljardbollar. Det nya materialet var användbart och billigt eftersom det är en restprodukt, som blir över vid oljeproduktion. En fördel med plast är att den kan få olika egenskaper - mjukt och tunt eller hårt och starkt. I dag används plast överallt. Från plastleksaker, matlådor, stekpannor i teflon, fiskelinor i nylon till miljoner förpackningar. Men vad behövs för att göra plast och varför är det viktigt att återvinna den? Och vad är förresten bioplast? Det får du veta mer om i denna film! Finns även om gummi och glas.

Programmera Mera

9 avsnitt á 14 minuter

Lekfull och lustfylld programserie som riktar sig till barn i 9-årsåldern som är nybörjare inom programmering. I de tio avsnitten deltar barn i allt klurigare utmaningar som handlar om logiskt tänkande, sortering, algoritmer och att uppmärksamma mönster och samband. Fokus ligger inte på att lära sig skriva kod eller programmeringsspråk utan på själva tankesättet - något som med

fördel kan kopplas till flera olika skolämnen! Programledare: Karin Nygårds.

Till serien finns en lärarhandledning samt uppdrag och lektionstips.

Programmera mera 2.0

Åtta avsnitt á 14 minuter

Syftet är att barn i 11-årsåldern ska få hjälp att förstå sig på tekniken som ligger bakom det som händer på skärmen. De tre deltagarna, som är i samma ålder som målgruppen, tävlar tillsammans för att komma högt upp på poängstegen. Fokus är att sätta in programmering i ett sammanhang, snarare än att lära ut programmeringsspråk. Programledare: Karin Nygårds.

Till serien finns en lärarhandledning samt en serie med lektionstips.

Programmera mera (Podd)

9 poddavsnitt á 14 minuter

Programledaren Karin Nygårds diskuterar med en barnpanel den digitala vardagen och hur tekniken bakom påverkar oss.

Positiv livsstil

5 avsnitt á 15 -20 minuter

Här finns smarta tips och kunskap om saker som påverkar ungas livsstil. Sömn, mat och stress har stor betydelse för hälsan. Det har även användandet av datorer och mobiler. Att få kunskap om sin livsstil är ett första steg mot bättre hälsa. Och mår man bra lyckas man bättre i skolan. Det hänger ihop.

Jordens inre och yttre krafter

14 minuter

Att jorden och Sverige ser ut som de gör

idag är ingen slump. Det är resultatet av naturens egen process av inre och yttre krafter som format vår planet. Genom jordbävningar och erosion har mineraler och metaller bildats. Genom kontinentalplattornas rörelser har kontinenter suttit ihop och även skilts åt. Hav och bergskedjor skapats och försvunnit. Vi har ett jordklot i ständig förändring. I den här animerade filmen får vi reda på de grundläggande begreppen kring plattetektonik och kontinentalplattor och grunden till hur världen - och det svenska naturlandskapet bildades.

Till filmen finns en lärarhandledning.

Så funk Sverige

Tio avsnitt á 4 minuter

Serien förklarar våra demokratiska rättigheter och skyldigheter på ett enkelt sätt.

Dröm om demokrati

6 avsnitt á 15 minuter

Vi får en grundkurs i hur demokratin i Sverige fungerar. Vilka är valen man kan rösta i och hur fördelas den politiska makten? Vi lär oss om vår konstitution och våra grundlagar.

Vi får veta mer om kampen för allmän rösträtt, kvinnokamp och rättvisa villkor på arbetsmarknaden. Vad är höger och vänster i politiken och hur används skatterna?

Vi stiftar bekantskap med människor som driver frågor utanför det politiska systemet samt med företrädare för de politiska blocken. Vad är fri press och vad är propaganda? Skillnaden mellan diktatur och demokrati förklaras.

SAMHÄLLSORIENTERING!

Alla intervjuer och reportage ramas in av en svart humoristisk dramatiserad del som beskriver ett framtida Sverige år 2040 där en diktator styr som enda kandidat att rösta på. Men det finns de som minns hur det var när Sverige var en demokrati och som kämpar mot diktaturen genom att utbilda den yngre generationen.

Det finns en lärarhandledning till serien.

Geografens testamente - eller Den stora Sverigeresan

8 avsnitt á 23 minuter

När Holger Nilsson visar sig vara arvinge till den världsberömda geografen Mary Diana Graaf tvingas han ge sig ut på en rafflande skattjakt över hela Sverige för att hitta de sju nycklarna till Marys mytomspunna laboratorium. Till sin hjälp har Holger den temperamentsfulle uppfinnaren ingenjör Mortensen och Graafen - Mary Dianas finurliga GPS-dator med förinspelade gåtor och ledtrådar skrivna på vers. Men vad är det för mystisk och ondsint gestalt som smyger i bakgrunden? Ett fartfyllt skattjaksäventyr genom Sveriges natur - fyllt av hjältemod, skurkstreck och mystik. Möten med människor och platser växlas med storslagna men tydliga naturbilder.

Lärarhandledning finns.

Geografens testamente - Norden

10 avsnitt á 19 minuter

Följ med Holger och Mortensen på jakt efter en uråldrig skatt - Gjallarhornet! Resan går genom Norden, från danska Fyn i söder till Svalbard i norr. Det hemliga brödrskapet Den Svarta Solen

jagar också efter den mytomspunna skatten.

Lärarhandledning och arbetsblad finns.

Geografens testamente - Europa

8 avsnitt á 28 minuter

Följ med Esmé, Holger och Mortensen på äventyr genom Europa. Upplev Europas regioner och se olika natur- och kulturlandskap. Under resan ställs vi inför geografiska frågor, som varför olika platser ser ut som de gör och hur människa och natur samspelar. Programserien kan kopplas till geografiundervisning och vi kan följa äventyret genom att studera en Europakarta.

Lärarhandledning och arbetsblad finns.

Järnåldern- Människor och forntid

14 minuter

Det är nästan 2 500 år sedan järnåldern började. Vi kallar den tiden för den äldre järnåldern. Det här var innan det ens fanns runor, så det finns inget nedskrivet från den tiden. Men gravar och boplatser kan berätta om livet. En ny tid började när järnet började användas i Skandinavien. Metallen fanns i Sverige och en slags teknikrevolution började med nya verktyg och vapen började.

Till filmen finns lärarhandledning.

En rolig historia

Sex avsnitt á 14 minuter

Hur luktade man på medeltiden? Hur var det att vara kär under vikingatiden? Och innan det fanns några klockor - hur kom man i tid då? Ann Söderlund och Henrik Ahnberg tar oss med genom olika epoker för att ta reda på hur

människors vardag har sett ut genom tiderna. De resonerar med sketcher och musikalnummer kring begrepp och fenomen i historien och får hjälp av den fiktive historikern Greger Herrlich som dyker upp med korrekt fakta och insiktsfulla synpunkter. Programmen syftar till att skapa en nyfikenhet på historia och ge tittarna perspektiv på nutiden och en relation till dåtiden.

Till serien finns en lärarhandledning.

Samisk historia med Ailo

19 minuter

Ailo är 17 år, född i Norge och uppvuxen i Sverige. Själv beskriver sig Ailo som en same i Sápmi. Den samiska identiteten har alltid funnits där för honom, liksom språket och traditionerna. Ailo är programledaren och han inramar berättelser om hur historien har lämnat spår i andra unga samers liv: Sara-Elvira och hennes familj har blivit påverkad av tvångsförflyttningar. För renskötaren Helena pågår kolonisationen fortfarande och hon blir påmind om det i sin vardag. Lars Levi gick på nomadskolan som barn och detta har präglat hans liv.

Lilla Aktuellt skola

14 minuter

Nyheter för barn och ungdomar. Lilla Aktuellt skola tar upp veckans viktigaste händelser och vänder sig särskilt till barn och unga som tittar i klassrummet.

The grammar company

10 avsnitt á 9 minuter

Lär dig engelsk grammatik med sköna gänget på Grammatikbolaget! Varje episod tar upp en aspekt av engelsk grammatik i tal, grafik och sång. I

ENGELSKA!

programserien talar man huvudsakligen engelska. Handlingen i korthet: Britt-Inger och Mats ska öppna ett grammatikbolag på Irland, The Grammar Company. Britt-Inger ska sköta kundkontakterna medan Mats ska arbeta med grammatiken på lagret. På Irland tillkommer två engelsktalande medarbetare, Patsy och Jimmy.

Till serien finns en lärarhandledning.

Newsreel Easy (podd)

4 minuter

En serie med nyheter från den engelskspråkiga världen presenteras på lätt engelska anpassad för mellanstadiet. Det kan handla om sport, film, kändisar och musik.

Till serien finns arbetsblad och manus.

Uppskatta area

5 minuter

Matematiken är ett väldigt bra redskap för att lösa problem och se mönster. I det här utbildningsklippet lär du dig att se skillnaden på regelbundna och oregelbundna geometriska former. Du får tips på smarta metoder för att göra en uppskattning av hur stor ytan på något är. Och ser att det inte är så svårt att räkna ut arean på olika geometriska former.

Spegelvänd

8 avsnitt á 14 minuter

Li tillbringar midsommar i mormors sommarstuga. På vinden hittar hon en magisk spegel och får kontakt med en annan, okänd värld. Samtidigt startar ett forskningsexperiment som på allvar hotar världens existens. Ett äventyr där

MATEMATIK!

matematik i många former krävs för att återfå balansen i tillvaron. Dramaserie för årskurs 5 med matematik och problemlösning. *Lärohandledning finns.*

Den försvunna papegojan (podd)

Tre avsnitt á 15 minuter

Tully har en papegoja som plötsligt försvinner. För att hitta sin papegoja måste Tully lösa olika matematikuppgifter. Du kan hjälpa henne med den kluriga vardagsmatematiken. Serien riktar sig främst till årskurs 4 i mellanstadiet.

Arbetsblad finns till serien.

Retorikmatchen 2016

SVENSKA!

10 avsnitt

Retorikmatchen är programmet där tala är guld. Klasser i årskurs 6 från hela Sverige har försökt knipa en plats bland de tio bästa i retorik. I tio avsnitt får vi nu följa lagen och klasserna från audition fram till final. Vilka blir vinnare av guldmikrofonen och får 10 000 kr till klasskassan?

Till serien finns en lärohandledning och arbetsblad för att arbeta med retorik i skolan.

Barnen som förändrade världen (Podd)

5 avsnitt á 14 minuter

Vi får höra fem berättelser om barn som åstadkommit förändringar. Genom nyfikenhet, påhittighet, tålmod och godhet har de på olika sätt påverkat världen och bidragit till ny kunskap. Barnen kommer från olika delar av världen. Några levde för 200 år sedan, andra är barn idag. Alla har de gjort något som skapat förändring.

Världens bästa berättelser (Podd)

Tio avsnitt 14 minuter

I alla tider har människor berättat sagor och historier. Berättelserna har, precis som människorna, vandrat över världen. Som i en evig dans har de kommit från Afrika, Indien, Kina, Persien, Mesopotamien, Kurdistan och Grekland, och tagit sig till Europa, Norden, Ryssland och vidare. Nya berättelser har flätats med gamla, och människans alla livsäventyr har skildrats gång på gång på nya sätt. Vi möter några av alla dessa tidlösa historier i UR:s dramaserie för barn.

Lärohandledning finns till serien

Lammet (Etiopien)

SPELFILM!

94 minuter

Ephraim bor i Etiopien. Han är bästa vän med ett lamm och gillar att laga mat, men somliga tycker inte att det är något en kille borde syssla med. Hans mamma är död och när pappan ska börja arbeta i stan så måste Ephraim bo hos släktingar som hotar med att slakta lammet. Han utvecklar en vänskap med sin äldre kusin, en stark ung kvinna som vägrar låta sig giftas bort.

Legenden om Longwood

Nederländerna, eng språk. 95 minuter

12-åriga Mickey, hennes bror och mamma lämnar storstadslivet i New York för ett hus på den irländska landsbygden. Kulturchocken är total och Mickey vill bara tillbaka. För hur ska hennes försvunna pappa annars hitta dem? Mickeys hästintresse leder henne till ett slott där hon får höra legenden om Longwood. Deras nya hem visar sig vara allt annat än händelseöst.

Till filmen finns en lärohandledning.

Little wing (Finland)

100 minuter

12-åriga Varpu växer upp snabbt men hennes omogna mamma vill inte bli stor. Sin biologiska pappa har Varpu aldrig träffat, men en vaken natt bestämmer hon sig för att ändra på det. Hon stjälar bilen och kör norrut för att hitta den man som hon bara vet namnet på. Det blir en omtumlande resa och när hon väl finner honom är han inte alls så som hon föreställt sig. Hon vill inte bli besviken och han vill inte göra henne besviken, men föräldraskapet är inte lätt för en udda enstöring. Varpu är än en gång den mest mogna i relationen – men sakta leder mötet till insikter om både varandra och världen.

Till filmen finns en filmhandledning.

Rum 213 (Sverige)

77 minuter

Det är sommarlovet efter sexan. Elvira är 12 och ska åka på kollo men oroar sig för att inte få några kompisar. Rummet Elvira och hennes två rumskamrater Meja och Bea ska flytta in i har en vattenskada och de måste byta till rum 213, där ingen bott på sextio år. Snart börjar oförklarliga saker hända: Saker försvinner, Bea har läskiga mardrömmar och ibland vaknar de andra tjejerna av hennes skrik. När Meja tar foton på Elvira så ersätts Elvira av ett vitt sken. Ett brev med ålderdomlig handstil leder tjejerna till en gammal dam i ett nedgången hus. Hon berättar att en flicka dog på kollot för sextio år sedan, och om en rödhårig flicka i vit klänning som sedan dess smyger runt i korridorerna på kollot.

Till filmen finns en filmhandledning.

A som i Akeela (USA)

108 minuter

”A som i Akeelah” är en upplyftande berättelse om att kämpa mot alla odds, att följa sin dröm, och att aldrig ge upp. Akeelah växer upp i ett tufft kvarter i Los Angeles, där det gäller att vara duktig i idrott eller kunna rappa. Men Akeelah är inte som andra? hon är bokstavigt talat en naturbegåvning på att stava, och med skicklig hjälp från läraren Joshua (Laurence Fishburne), och trots moderns (Angela Bassett) protester, anmäler hon sig till en nationell stavningstävling. Fortare än du hinner stava till G-E-N-I-A-L, börjar Akeelah den hårda vägen mot den absoluta toppen.

Det här är vår värld (Sydkorea)

95 minuter

Sommaren då Jia flyttar in blir alldeles speciell för Sun. Äntligen får hon den bästa vän som hon har saknat. Men när skolan börjar förändras allt. Jia börjar umgås med andra tjejer i klassen och Sun hamnar återigen utanför. Sun hämnas på Jia och via en serie av incidenter fortsätter de att såra varandra alltmedan relationen dem emellan förändras. Går det att bli vänner igen? En gripande film om att inte ha någon vän under åren då vänner betyder som mest. Skicklig långfilmsdebut och ömsint skildring av två ensamma flickor som först blir vänner men sedan ovänner på grund av dysfunktionell gruppdynamik i klassen. Kan de bli vänner igen?

Till filmen finns en filmhandledning.

Berätta för mig

Fyra avsnitt á 9 minuter

Rodde går i sexan och när jobbiga saker

händer så pratar han med storasyster Julia. Rodde berättar om grupstryck, mobbning och rädslor. Vad ska man göra när man får reda på att någon blir mobbad? Hur ska man skydda sig från grupstryck? Och vad gör man när en vän känner sig utanför kompisgruppen? En dramaserie som är tänkt att användas som diskussionsunderlag för frågeställningar om mobbning, utsatthet och grupstryck.

Till serien finns lärarhandledning.

#vembryrsig

VÄRDEGRUNDSARBETE!

#vembryrsig är en främjande och förebyggande filmserie mot våld, fysiskt, psykiskt och sexuellt, som barn och unga möter i skolan och på nätet. Filmerna syftar till att öka medvetenheten om vad våld är samt vilka konsekvenser våld har och att vi alla kan göra något för att minska på våldet. I materialet ingår en omfattande lärarhandledning. Filmerna innehåller dramatiserade scener utifrån olika teman.

Speja på reklam

11 minuter

Syftet med den här filmen är att göra barn och unga medvetna om skillnaden mellan reklam och objektiv konsumentinformation. Speja på reklam förklarar på ett enkelt sätt hur reklam är gjord för att påverka oss att köpa saker som vi kanske egentligen inte behöver. Vi

lär oss om vilka lagar som finns kring reklam och vilka knep som reklammarkare använder sig av för att påverka oss på olika sätt. Filmen som öppnar upp för diskussion om reklamens påverkan och vikten av källkritik, tar också upp lite om reklamens historia.

Till filmen finns en lärarhandledning.

Är det sant?

MIRK!

Sex avsnitt á 14 minuter

Nyhetsankaret Anna Ankare tycker själv att hon leder Sveriges bästa nyhetsprogram. Men sanningen är att både hon och reportern Jenny Josefsson gör alla tänkbare misstag. De kollar inte sina källor, blir lurade av företag att göra smyg reklam, köper manipulerade bilder, gör nyheter om oviktiga saker och ifrågasätter inte könsdiskriminerande uppgifter. Men hoppet är inte helt ute. I varje program får de vägledning av en okänd sanningsröst och lär sig av sina misstag. De får träffa verkliga experter som hjälper dem att i slutändan få ihop just Sveriges bästa nyhetsprogram. Programmet som hela tiden ställer frågan: Är det sant? Syftet med serien är att eleverna ska förstå hur media fungerar, att uppmana till källkritiskt tänkande och att ge dem en förståelse för sin egen roll som publicister på bloggar och i sociala medier.

Till serien finns en lärarhandledning.

AV-MEDIA

KALMAR LÄNS RESURSCENTRUM FÖR FILM OCH DIGITALT LÄRANDE

www.avmkl.se - 0480-615 70 - avmedia@avmkl.se